

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 29 grudnia 2014 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi zasądził od Towarzystwa (...) w W. i D. D. na rzecz na rzecz J. G. kwoty:

a/ 20.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę z ustawowymi odsetkami od kwoty 9.000 zł od dnia 01 grudnia 2012 r. do dnia zapłaty i od kwoty 11.000 zł od dnia 28 października 2014 r. do dnia zapłaty w stosunku do Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w W. V. (...) oraz od dnia 29 października 2014 r. do dnia zapłaty w stosunku do D. D.,

b/ 2.236,00 zł tytułem odszkodowania z ustawowymi odsetkami od kwoty 1.100,00 zł od dnia 01 grudnia 2012 r. do dnia zapłaty i od kwoty 1.136,00 zł od dnia 28 października 2014 r. do dnia zapłaty w stosunku do Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w W. V. (...) oraz od dnia 29 października 2014 r. do dnia zapłaty w stosunku do D. D.,

przy czym zapłata przez jednego z pozwanych zwalnia drugiego do wysokości zapłaty. Nadto Sąd Rejonowy ustalił, że pozwani będą ponosić odpowiedzialność za skutki wypadku powódki mogące ujawnić się w przyszłości, oddalił powództwo w pozostałej części oraz orzekł o kosztach procesu.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 19 lutego 2012 r. powódka J. G. pracowała na terenie Centrum Handlowego (...) w hipermarkecie C.. Wyszła z pracy o godzinie 21.30 i kierowała się do przystanku autobusowego. Powódka wyszła wyjściem dla pracowników, w tym miejscu nie ma chodnika, znajduje się tam asfalt. Nad drzwiami wyjściowymi paliło się światło, wyjście nie było zadaszone. Powódka wiedziała od klientów sklepu, że całe popołudnie padał deszcz, który zamarzał. Powódka wychodząc z pracy zobaczyła, że wszędzie był lód, teren przed Centrum Handlowym, widziany przez powódkę był oblodzony, nie był posypany solą bądź piaskiem. Powódka miała na sobie zimowe buty na niewielkim obcasie. Gdy zaczęła iść, poślizgnęła się na oblodzonej powierzchni i upadła.

Powódce pomogła wstać koleżanka z pracy, która również w tym czasie wychodziła, zostało wezwane pogotowie, stwierdzano złamanie ręki, powódka otrzymała zastrzyki przeciwbólowe. Lekarz z pogotowia zwrócił uwagę, że w miejscu upadku powódki znajduje się lodowisko, teren nie jest posypany.

Po wypadku powódka została przewieziona do Szpitala im. (...) w Ł., wykonano tam rtg lewego nadgarstka, które wykazało złamanie dalszych odcinków obu kości lewego przedramienia z przemieszczeniem odłamów. Następnie powódka została przewieziona do Szpitala im. (...) w Ł., gdzie wykonano repozycję zachowawczą złamania w znieczuleniu dożylnym, założono gips ramiennie-dłoniowy i temblak, zalecono leki przeciwbólowe i przeciwbólowe. W dniu 21 lutego 2012 r. powódka ponownie zgłosiła się do Szpitala im. (...) w Ł., gdzie z powodu obrzęku płaców ręki przecięto gips na całej długości. Stwierdzono ustawienie odłamów osiowe z przemieszczeniem promieniowym i skróceniem, dogipsowano przecięty wcześniej opatrunek gipsowy. Po 6 tygodniach zdjęto gips. Wykonane badanie rtg wykazało cechy postępującego zrostu złamania, ustawienie odłamów z przemieszczeniem promieniowym i miernym skróceniem oraz zagięciem dłoniowym dalszego odcinka kości łokciowej. Na początku kwietnia 2012 r. powódka rozpoczęła rehabilitację, zakończyła ją po czterech miesiącach.

Na skutek wypadku powódka doznała złamania wieloodłamowego dalszych nasad obu kości lewego przedramienia z przemieszczeniem grzbietowym odłamów typu C. wygojonego wadliwie. Trwały uszczerbek na zdrowiu powódki wyniósł 10%. Zakres cierpień fizycznych i psychicznych powódki był średniego stopnia. U powódki nadal występuje zniekształcenie, dolegliwości bólowe i ograniczenie sprawności ruchowej lewego nadgarstka oraz osłabienie siły chwytu lewej ręki z zaburzeniami czucia IV i V palca. Unieruchomienie ręki przez 6 tygodni utrudniało życie codzienne powódki. Powódka w tym czasie wymagała pomocy osób trzecich w wymiarze 2 godzin dziennie w prowadzeniu gospodarstwa domowego i 2 godzin dziennie przy pielęgnacji podstawowej – łącznie 4 godziny dziennie. Po zdjęciu gipsu powódka wymagała pomocy osób trzecich w wymiarze godziny dziennie przez dwa miesiące. Powódka musiała stosować leki przeciwbólowe, których koszt wyniósł 70 zł na całe leczenie. Rokowania na przyszłość powódki są

pomyślne. W przyszłości powódka raczej nie będzie wymagała stosowania leków przeciwbólowych poza okresami nasilonych dolegliwości bólowych, będzie potrzebowała okresowego leczenia rehabilitacyjnego w zakresie zwalczania bólu oraz usprawniania ręki lewej.

Powódka przed wypadkiem nie miała rozpoznanej osteoporozy. Do złamania, którego doznała powódka, doszłoby niezależnie od tego czy u powódki występowałaby osteoporoza, bowiem doszło do upadku z własnej wysokości i naturalnego podparcia się ręką.

D. D. w ramach prowadzonej działalności gospodarczej pod nazwą (...) zawarła w dniu 24 października 2011 r. z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w W. umowę o świadczenie usług w zakresie odśnieżania powierzchni parkingu. Przedmiotem umowy było wykonanie przez firmę pozwaną usług w zakresie utrzymania zimowego terenu Centrum Handlowego (...) w Ł.. W szczególności umowa dotyczyła gruntownego odśnieżania parkingu, dróg dojazdowych, chodników i zaplecza, mechanicznego przyznawania, ręcznego odśnieżania terenu wokół budynków łącznie z chodnikami dla pieszych, posypywania całego terenu na bieżąco solą oraz środkami zapobiegającymi gołoledzi.

Pracownicy firmy pozwanej D. D. reagują sami, gdy pojawia się potrzeba odśnieżania albo odladzania. W dniu wypadku powódki zauważono, że po południu temperatura zaczęła spada poniżej zera i tworzyła się gołoledź. Mąż pozwanej W. D. obsługiwał solarke, a dwaj inni pracownicy wykonywali prace ręczne, prace prowadzone były na terenie całego Centrum Handlowego.

W dniu 19 lutego 2012 r. w oświadczeniu o świadczeniu usług załączonym do faktury VAT wskazano, że prace na terenie Centrum Handlowego (...) były prowadzone w godzinach 5.00-7.00 oraz 18.30-22.00.

D. D. w ramach prowadzonej działalności gospodarczej była ubezpieczona od odpowiedzialności cywilnej w momencie szkody w pozwanym Towarzystwie (...).

Pozwana D. D. pismem z dnia 16 października 2012 r. poinformowała pełnomocnika powódki, że posiada ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej w Towarzystwie (...) Spółce Akcyjnej w W. V. (...) i wniosła o kielowanie wszelkich roszczeń do ubezpieczyciela.

Stawka pełnej odpłatności za usługi opiekuńcze w chwili obecnej wynosi 9,50 zł za godzinę.

Rozważając kwestię odpowiedzialności pozwanych za szkodę powódki i oceniając czy roszczenie powódki jest usprawiedliwione Sąd Rejonowy powołał przepis art. 415 k.c. Stron przedmiotowego sporu nie łączył bowiem żaden stosunek umowny, wobec czego podstawę prawną roszczenia powódki stanowi ten właśnie przepis, zgodnie z którym, kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia.

Sąd Rejonowy uznał, że powódka wykazała w sposób nie budzący wątpliwości, że doszło po stronie podmiotu odpowiedzialnego za utrzymanie zimowe Centrum Handlowego (...) w Ł. niedbalstwa skutkującego powstaniem szkody powódki. Wykazane zostało przez powódkę poprzez zeznania świadka I. G. oraz samej powódki, których wiarygodność nie budzi wątpliwości, że do powstania szkody doszło na skutek poślizgnięcia się powódki na oblodzonej i niczym nie posypanej nawierzchni parkingu Centrum Handlowego. Nawierzchnia w miejscu, po którym poruszała się powódka, była w stanie uniemożliwiającym bezpieczne poruszanie się. W dniu powstania szkody wystąpiły trudne warunki meteorologiczne, w ciągu dnia temperatura była dodatnia i padał deszcz, w godzinach popołudniowych nastąpił spadek temperatury i tworzyła się gołoledź. Takie ekstremalne warunki pogodowe wymagały szybkiego i skutecznego działania firmy zajmującej się zimowym utrzymaniem terenu. Z zeznań przesłuchanych w sprawie świadków pozwanej D. D. wynika, że pracownicy firmy podjęli działania zmierzające do usunięcia gołoledzi, została uruchomiona solarke oraz pracowało w terenie dwóch pracowników pozwanej. Z dokumentów przedstawionych przez pozwaną wynika, że prace były prowadzone pomiędzy godzinami 18.30-22.00. Pomimo takich zeznań i zapisów z oświadczenia o wykonaniu prac, doszło jednak do powstania gołoledzi na terenie Centrum Handlowego. Chociaż nie zostało wykazane czy doszło do tego na skutek nieposypania części nawierzchni, po której poruszała się powódka

czy też zastosowano złą mieszkanke czy też po posypaniu ponownie wystąpiła gołoledź, to jednak niewątpliwie pracownicy pozwanej nie dołożyli należytej staranności w utrzymaniu nawierzchni, skoro osoby będące przy powódce po wypadku (I. G., lekarz) mówiły o lodowisku na terenie Centrum Handlowego (...). O takim stanie nawierzchni opowiadali również klienci sklepu (...). Gdyby na nawierzchni nie wystąpiła gołoledź, powódka nie poślizgnęłaby się. Zdaniem Sądu I instancji w toku przeprowadzonego w niniejszej sprawie postępowania dowodowego, zostało w sposób niewątpliwy wykazane, że między zachowaniem pracowników pozwanej a szkodą, która wystąpiła u powódki istnieje związek przyczynowy o charakterze obiektywnym. Ustalono, iż teren, na którym doszło do wypadku był w momencie zdarzenia nie posypany piaskiem i znajdował się na nim lód. Pozostawienie chodnika w wyżej opisanym stanie było przejawem zaniedbania pozwanej.

Z powyższych przyczyn, Sąd Rejonowy uznał roszczenie powódki na podstawie art. 415 k.c. za usprawiedliwione co do zasady. Za szkodę powódki odpowiedzialność ponosi zarówno pozwana jako podmiot odpowiedzialny za zimowe utrzymanie terenu jak i ubezpieczyciel pozwanej, z którym w dacie szkody pozwana miała zawartą umowę odpowiedzialności cywilnej. Odpowiedzialność pozwanej jako sprawcy szkody wynika z przepisu art. 415 k.c. Odpowiedzialność pozwanego wynika z przepisu art. 822 k.c. stanowiącego, że przez umowę odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczony trzeba przyjąć, że na tle obowiązującego prawa roszczenie powoda co do zasady w stosunku do pozwanego jest uzasadnione.

Sąd Rejonowy poczynił też szczegółowe rozważania dotyczące zadośćuczynienia za krzywdę jak i skapitalizowanej renty na zwiększone potrzeby w postaci kosztów opieki osób trzecich jak i leków, powołując się w tym zakresie na przepisy art. 445 § 1 k.c. w związku z art. 444 § 1 zd. 1 k.c.

Apelację od wyroku Sądu Rejonowego wniósł pozwany C. Towarzystwo (...), zaskarżając wyrok w części zasądzającej należności od skarżącego na rzecz powódki, w części ustalającej odpowiedzialność skarżącego na przyszłość oraz w zakresie kosztów procesu.

Skarżący zarzucił naruszenie przepisów:

- a) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie przez Sąd błędnej oceny materiału dowodowego zgromadzonego w przedmiotowej sprawie polegającej na przyjęciu, że po stronie pozwanej D. D. doszło do niedbalstwa skutkującego powstaniem szkody u powódki podczas gdy zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie daje ku temu podstaw,
- b) art. 6 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i w konsekwencji mylne przyjęcie za udowodnione twierdzenia strony powodowej, że do powstania szkody doszło na skutek niedbalstwa pozwanej D. D.;
- c) art. 98 k.p.c. i art. 113 ust. 1 u.k.s.c. poprzez błędne przyjęcie, że skarżący przegrał proces w całości podczas gdy po uwzględnieniu wniosków o zmianę zaskarżonego wyroku należy przyjąć, że powódka przegrała proces.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty skarżący wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości – w stosunku do skarżącego, a nadto o modyfikację rozstrzygnięcia co do kosztów procesu.

Powódka oraz pozwana D. D. wnosili o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna.

Całość argumentacji apelacji dotyczyła sfery oceny dowodów i dokonanych w jej następstwie ustaleń faktycznych. Należy zatem przypomnieć, że stosownie do treści art. 233 k.p.c., sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Jeżeli z określonego materiału dowodowego Sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena Sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.) i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na

podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie Sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo – skutkowych to przeprowadzona przez Sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona.

W niniejszej sprawie Sąd Rejonowy wskazał na jakich dowodach oparł swoje ustalenia faktyczne, zaś ocena przeprowadzonych dowodów nie narusza zasad logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego.

Zdaniem skarżącego, Sąd Rejonowy błędnie ocenił dowody w postaci załącznika do faktury wskazującego na fakt i godziny odśnieżania terenu, jak również dowody z zeznań świadków – pracowników pozwanych wskazujących na fakt odśnieżania i posypywania solą terenu. Z zarzutami tymi nie można jednak się zgodzić. Sąd Rejonowy precyzyjnie wskazał bowiem, że na podstawie zeznań powódki i świadka I. G. ustalił, iż miejsce w którym poślizgnęła się powódka było oblodzone i niczym nie posypane. Dowody te wskazują zatem, że – nawet jeżeli teren był posypywany solą, co mają wykazać dowody powoływane przez skarżącego – to czynność ta nie została wykonana w sposób skuteczny, podjęte środki nie były wystarczające. Trafnie wskazał Sąd Rejonowy, że nie ma możliwości ustalenia, czy gołoledź wystąpiła wskutek nieposypania części nawierzchni, czy też zastosowano złą mieszankę, czy po posypaniu ponownie wystąpiła gołoledź. Niewątpliwym jest jednak, że gołoledź ta występowała pomimo działań pozwanej, które okazały się nie dość efektywne. Dodać należy, że przeprowadzone postępowanie dowodowe nie dało jakichkolwiek podstaw by doszukiwać się innych niż śliskość nawierzchni przyczyn wypadku. W szczególności, powódka nie była pod wpływem alkoholu, nie była ubrana w nieodpowiednie obuwie, nie cierpiała na schorzenia narządu ruchu mogące być przyczyną przewrócenia się. W tym stanie rzeczy odpowiada regułom doświadczenia życiowego wniosek Sądu I instancji, że powódka poślizgnęła się właśnie dlatego – że jak wskazywała powódka i świadek – teren parkingu był śliski na skutek zaniedbania pracowników pozwanej D. D.. Trafnie zatem przyjął Sąd Rejonowy, że pozwani ponoszą odpowiedzialność za zaistniałe zdarzenie.

Podsumowując, Sąd Rejonowy nie naruszył przepisów art. 233 k.p.c. i art. 6 k.c. Ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego nie są obarczone błędem, zaś Sąd Okręgowy podziela je o przyjmuje za własne.

Sąd Okręgowy w pełni podziela również rozważania Sądu Rejonowego co do materialnoprawnej podstawy powództwa (którą stanowiły przepisy art. 415 k.c., 882 k.c. jak również art. 444 § 1 k.c. i art. 445 § 1 k.c.) oraz co do wysokości zasądzonych kwot. Prawidłowe i szczegółowe rozważania Sądu Rejonowego nie były przedmiotem zarzutów skarżącego, wobec czego ich ponowne przytaczanie jest zbędne.

Odnosnie do rozstrzygnięcia co do kosztów procesu, wobec nieuwzględnienia zarzutów co do meritum sprawy, nie ma podstaw do modyfikacji zawartych w wyroku rozstrzygnięć w tym przedmiocie.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., to jest zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Na zasądzoną kwotę 1200 zł złożyło się wyłącznie wynagrodzenie pełnomocnika procesowego pozwanego (§ 6 pkt 5 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu).

Sąd Okręgowy nie znalazł natomiast podstaw do uwzględnienia wniosku pozwanej D. D. o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego od skarżącego. Jak wynika z art. 98 k.p.c., przepis ten stanowi podstawę do zasądzenia kosztów procesu od przeciwnika procesowego. Powołany przepis nie daje natomiast podstawy do zasądzenia kosztów procesu pomiędzy współuczestnikami, występującymi po tej samej stronie procesu (w niniejszej sprawie pomiędzy pozwanymi).